Uutisten viikko

ILTA-SANOMAT

MAANANTAI 31.1.2022

EMELIINA PAPINNIEMEN, 26, LEIVOKSILLE SATAA PALKINTOJA 4

NÄILLÄ AMMATTIKOULUN ALOILLA ON VARMIN TYÖPAIKKA 7

JONNE KURIKKA, 32: PUTKITÖILLÄ MILJONÄÄRIKSI 8

KUVITUS: KATARINA SÄLLYLÄ / IS

Kaikki kunnia nuorille osaajille

Tällä viikolla vietetään koulujen Uutisten viikkoa, ja sen kunniaksi Ilta-Sanomat julkaisee erityisesti ammattikoulutukseen keskittyvän Nuoret osaajat -liitteen. Lisäksi teema on koko viikon ajan näkyvästi esillä Ilta-Sanomien verkossa.

Suomessa on aina suuresti arvostettu hommansa osaavia ammattilaisia. Yleinen keskustelu kuitenkin keskittyy välillä enemmän ylioppilaiden ja korkeakoulujen ympärille, vaikka ilman ammatillisista oppilaitoksista valmistuvia osaajia tämä maa ei pyörisi. Kuka korjaisi autot, leikkaisi hiukset, valmistaisi ruuat kouluissa ja ravintoloissa, pitäisi tehtaiden koneet käynnissä, asentaisi IT-yhteydet ja putket, hoitaisi vanhukset? Eikä meillä olisi myöskään ammattikoulutettuja pianonvirittäjiä, vaattureita eikä hevostenhoitajia.

ILTA-SANOMAT haluaa osoittaa arvostusta ammatilliselle koulutukselle ja kertoa sen tarjoamista hienoista mahdollisuuksista. Ammattiin valmistavaan koulutukseen liittyy myös yhä vanhentuneita käsityksiä, joita olemme mielellämme osaltamme hälventämässä.

Käytännön työt vaativat nykyään monipuolista erikoistunutta osaamista, jota ei synny ilman korkeatasoista koulutusta.

Jutuissamme kerromme myös hyväpalkkaisista ammateista ja tuomme esiin ammattikoulutettujen menestystarinoita. Datanomiksi valmistunut **Joel Koch** työskentelee koodaajana ja rakentaa 23-vuotiaana omaa taloa. LVI-asentaja **Jonne Kurikka** tienasi miljoonia oman LVI-firmansa yrityskaupalla.

Isot tienestit tai näyttävä ura eivät kuitenkaan ole arvo sinänsä; tärkeintä on, että nuori ihminen löytää työn, joka innostaa ja motivoi. Haastattelemallemme mestaripuuseppä **Antrei Hartikaiselle** muotoilu ja käsillä tekeminen ovat intohimo, joka ajaa oppimaan koko ajan lisää.

Isot tienestit tai näyttävä ura eivät kuitenkaan ole arvo sinänsä; tärkeintä on, että nuori ihminen löytää työn, joka innostaa ja motivoi.

ILTA-SANOMAT on Suomen suurin uutismedia, joka tavoittaa lähes kaikki suomalaiset. Valtakunnallisena ja maksuttomana internetin uutissivustona olemme se väline, jonka kautta iso osa suomalaisista saa uutisensa. Yleissivistävät aineet ja medialukutaito ja ymmärryksen luominen maailmasta ovat tärkeä osa ammatillista koulutusta. Olemme ilmaisen uutissivustomme lisäksi avanneet myös näköislehtemme vapaasti luettavaksi koulujen Uutisten viikon ajaksi. Nuoret osaajat -liite on siten myös uutissivustomme kautta luettavissa ilmaiseksi viikon ajan ja ladattavissa tämän jälkeenkin.

SUOMI tarvitsee kipeästi taitavia ammattilaisia. Laadukas ammatillinen koulutus ja käytännön töistä innostuneet opiskelijat ovat toimivan yhteiskunnan peruskiviä. Nuoret osaajat -teemaliite on tehty hyödyksi ja iloksi ammattiin opiskeleville ja sitä suunnitteleville, heidän opettajilleen ja kaikille aiheesta kiinnostuneille.

Antoisia lukuhetkiä!

JOHANNA LAHTI
Kirjoittaja on Ilta-Sanomien vastaava päätoimittaja

PÄÄKIRJOITUS 31.1.2022

KUIN TIMANTIT
Emeliina Papinniemi harjoittelee sokeri-veistosten tekemistä.

PETE AARRE-AHTIO / IS

Leivokset kuin koruja

Emeliina Papinniemi, 26, on valmistunut leipuri-kondiittoriksi ammattiopistosta. Menestys on ollut huikeaa. Hän on osallistunut kokkiolympialaisiin Suomen maajoukkueen riveissä kaksi kertaa.

EMELIINA PAPINNIEMI

Papinniemen itse suunnittelemat leivokset: Choux au craquelin, jossa makuina karpalo ja paahdettu valkosuklaa (ylimpänä) ja mustaherukkafinancier jogurttikreemillä.

REETTA MÄKINEN / SKILLS FINLAND / TAITAJA2015-KILPAILU

Emeliina Papinniemen työ Taitaja 2015 -kilpailussa.

Kondiittori **Emeliina Papinniemen** leivokset ovat kauniita kuin korut, kaukana peruspullista ja viinereistä. Koristelut ovat viimeisen päälle hiottuja, mutta usein minimalistisia.

Vuonna 2015 leipuri-kondiittoriksi Saimaan ammattiopisto Samposta valmistunut Papinniemi on vasta 26-vuotias, mutta hänet on palkittu ammattitaidostaan jo moneen kertaan.

Menestystarina on huikea. Kisaputki alkoi vuonna 2014, kun Papinniemi toisen vuoden opiskelijana osallistui Taitaja-kilpailuun.

Taitaja-kilpailu on ammattitaidon SM-kisa nuorille ammatillisille opiskelijoille.

– Opettajani kysyi, että haluanko osallistua kisaan. Ensin ajattelin, että ei todellakaan. Kilpaileminen ei tuntunut yhtään omalta jutulta. Kuitenkin suostuin, pääsin finaaliin ja tulin viidenneksi. Siitä tuli polte, että oli pakko päästä uudestaan kisaamaan.

ILTA-SANOMAT
RIIKA NYKÄNEN
riika.nykanen
@iltasanomat.fi

Seuraavana vuonna Papinniemi osallistui kilpailuun jälleen. Tällä kertaa hän voitti kondiittorilajissa kultaa. Samana vuonna 2015 Papinniemi valittiin myös kilpailun Taitajien Taitajaksi, eli koko kilpailun voittajaksi kaikkien kultamitalistien joukosta.

> Tehtävänä oli valmistaa noin metrin korkuinen katutaide- ja graffititeemainen suklaaveistos pelkästä suklaasta.

Kisassa kilpailijoiden tuli tehdä pieni suklaaveistos, jossa oli esillä käsin tehtyjä suklaakonvehteja. Papinniemen veistos oli meriteemainen. Siinä oli ankkuri, kultakolikoita ja kivi. Lisäksi kisassa piti tehdä jotakin ammattia kuvaava fantasiakakku.

– Omassani oli maalipurkki ja maalitela. Olin tyytyväinen omaan työhöni, mutta voitto tuli silti yllätyksenä.

TAITAJA-KISAN jälkeen Papinniemeä pyydettiin kilpailemaan Suomen kokkimaajoukkueen kanssa Saksassa vuonna 2016 pidettyihin kokkiolympialaisiin. Papinniemi osallistui. Suomi saavutti kisoissa hopeaa.

Vuonna 2020 hän kilpaili Suomen kokkimaajoukkueen riveissä kokkiolympialaisissa toistamiseen.

Vuonna 2017 Papinniemi matkusti kisaamaan Abu Dhabissa pidettyyn alle 23-vuotiaiden WorldSkills -ammattitaitokilpailuun. Tässä kilpailussa hän voitti kondiittorilajin maailmanmestaruuskultaa.

– Se oli pitkäaikainen haave. Tiesin, että minulla tulisi olemaan koululta todella hyvä valmennustiimi ja osaavat ihmiset ympärillä, joten oli kiva lähteä tekemään.

Yhtenä tehtävistä oli valmistaa noin metrin korkuinen katutaide- ja graffititeemainen suklaaveistos pelkästä suklaasta.

Parasta kondiittorin työssä on se, että saa tuoda jotain hyvänmakuista ja kaunista ihmisten tärkeisiin hetkiin, Papinniemi sanoo.

Papinniemen työ WorldSkills 2017 -kilpailussa.

KIMMO METSÄLÄ / SAIMAAN AMMATTIOPISTO SAMPO

Lisäksi kisassa tehtiin savariinileivoksia, suklaapatukoita, eclair-leivoksia, kaksi hyydykekakkua sokerialustalla sekä marsipaanimuotoilua.

PAPINNIEMI arvelee, että hänen vahvuutensa kansainvälisessä kilpailussa oli se, että hänen tekemisestään näkyi varmuus. Kisaa varten hän oli treenannut etenkin aikataulussa pysymistä.

– Keittiöni oli koko ajan siisti, tiesin mitä tein, minulla oli todella tarkat aikataulusuunnitelmat. Olin tehnyt etukäteen myös mielikuvaharjoittelua ja henkistä valmentautumista, mikä auttoi siihen, että pysyi rauhallisena ja pystyi keskittymään omaan suoritukseen.

AMMATILLISEN osaamisen taitokilpailut ovat olleet Papinniemelle tärkeä mahdollisuus kehittää omaa ammattitaitoaan. Sitä kautta tulleet kontaktit toivat aikoinaan myös edellisen työpaikan leipomossa.

Kisat ovat tuoneet myös kokemusta ja varmuutta ammattilaisena.

– Kuukausia kestäneiden harjoittelujaksojen aikana treenikeittiössä on oppinut kaikista eniten. Siellä tehdään kaikki epäonnistumiset ja onnistumiset. Kilpailussa näytetään sitten vain muille, että mitä osaa.

Papinniemi suosittelee Taitaja-kilpailua kaikille nuorille, jotka haluavat kehittää itseään ammatillisesti.

– Ensimmäisissä Taitaja-kisoissa välillä mielessä kävi ajatus, että mitä, jos epäonnistun. Mutta toisissa kisoissa ymmärsin jo, kuinka paljon voin oppia ja kehittyä.

PAPINNIEMI työskentelee tällä hetkellä kondiittorina turkulaisessa Manna-leipomossa ja jatko-opiskelee Sampossa kondiittorimestariksi.

Hän on iloinen sitä, että arvostus konditoriatuotteita kohtaan on Suomessa viime vuosien aikana kasvanut.

– Suomessa ei ole ollut perinteisesti hirveän vahvaa kahvila- ja konditoriakulttuuria. Kyllähän suomalaiset juovat paljon kahvia, mutta kahvin kanssa halutaan usein aika perinteisiä asioita, kuten korvapuustia.

– Nykyään näkee, että ihmiset haluavat laatua ja myös yllättymistä. Kahvilassa käyminenkin on enemmän elämys. Ei osteta vain niitä tavallisimpia tuotteita. Se liittyy ehkä siihen, että ihmiset ovat nykyään ylipäänsä tietoisempia kaikesta ruokaan ja kuluttamiseen liittyvästä, Papinniemi pohtii.

Papinniemen unelma on, että hän on jonain päivänä yrittäjä ja voi kehitellä ja tehdä täysin omannäköisiään konditoriatuotteita.

– Parasta tässä työssä on se, että olen ihmisten tärkeimmissä päivissä mukana. Olivat ne sitten ristiäiset tai häät tai kahvihetki kaverin kanssa. Ne ovat ihania elämän kohtaamisia, joihin on kiva tuoda jotain hyvänmakuista ja kaunista.

PETE AARRE-AHTIO / IS

Joel Kochilla on pian edessä muutto itse rakennuttamaansa omakotitaloon.

Kovat tulot heti kättelyssä

Tamperelainen koodaaja Joel Koch, 23, sai vakituisen työpaikan ja hyvät tulot heti valmistuttuaan. Oma talo valmistuu pian.

ILTA-SANOMAT
MIKKO MARTTINEN
mikko.marttinen@iltasanomat.fi

▸ Tamperelainen **Joel Koch** muuttaa tänä keväänä rakennuttamaansa omakotitaloon. Se on komea saavutus 23-vuotiaalta nuorelta mieheltä.

Kochin säästöistä osa on peräisin tubetuksesta – hänen Minecraftiin keskittyvällä kanavallaan on Youtubessa 116 000 seuraajaa. Lainaneuvotteluissa pankin kanssa tärkeämpää on kuitenkin kuukausipalkka, joka hänellä alkaa nelosella.

Koch valmistui Tampereen seudun ammattiopistosta Tredusta datanomiksi keväällä 2017. Hänestä kehittyi kolmen opiskeluvuoden aikana kovan tason koodaaja, joka sai vakituisen työpaikan heti valmistuttuaan.

– Kun yläasteen jälkeen oli yhteishaut, en ensin tiennyt mihin haluan mennä. Mulla ei ollut silloin vielä koodaustaustaa. Harkitsin lukiota, mutta opiskelu itsessään ei ollut niin lähellä sydäntäni, Koch kertoo.

Kochilla oli nettikaveri, joka harrasti koodausta. Tämä johdatti alan pariin.

– Taisi olla pari viikkoa ennen yhteishakua, kun päätin mihin menen.

KUN vertaillaan ammattikoulussa opiskelleiden suomalaisten palkkoja, ovat kärjessä tietotekniikan ja sähköalan perusopinnot suorittaneet.

Tilastokeskuksen mukaan kuukausipalkka on kummankin tutkinnon pohjalta ponnistavilla suomalaisilla hieman alle 3 600 euroa kuukaudessa.

– Koodareita ei ole ihan hirveästi vapaalla jalalla. Kun tekijöitä on tarjolla vähän, heistä kilpaillaan, Koch sanoo.

Työmarkkinoilla pelkkä tutkinto ei kuitenkaan takaa mitään. Paljon on kiinni omista kyvyistä. Kochin mukaan opiskeluasenne ratkaisee.

– Minulla oli samantyylinen opiskelukaveri, jonka kanssa meillä oli koulun ulkopuolella omia projekteja. Meillä oli niin paljon mielenkiintoa ohjelmointiin, Koch sanoo.

Kun kaksikko suoritti kahden opiskeluvuoden jälkeen harjoittelun, halusi kaverukset työllistänyt yritys Geniem Oy palkata heidät saman tien. He suorittivat viimeisen opiskeluvuotensa oppisopimusmallilla töiden ohessa.

Valmistuttuaan Koch jäi pariksi vuodeksi yritykseen töihin. Sen jälkeen hän siirtyi nykyiselle työnantajalleen Rahalaitos Oy:lle.

TYÖELÄMÄN kiireiden myötä Kochilla on jäänyt aikaisempaa vähemmän aikaa tubettamiselle. Hän julkaisee videoita nimimerkillä JKokki enää noin kerran kuukaudessa. Tahti oli kovimmillaan opiskeluaikoihin.

– Silloin saatoin editoida videoita ennen kouluun lähtöä ja kuvata niitä, kun tulin koulusta, Koch kertoo.

– Nyt olen Suomen mittakaavassa sillä tasolla, että ei ole enää odotuksia kasvaa. Se on jäänyt enemmän harrastuksen puolelle.

Kochin mukaan tubetusharrastuksesta ei ole ollut suoranaista hyötyä koodaajan työssä.

– Ehkä vähän markkinoinnin puolella. Olen saanut vähän perustietoa sisällöntuotannosta ja siitä, miten mainonta toimii.

Koodauksessa hän nauttii vapaudesta.

– Tässä pääsee tekemään ja tuottamaan omaa kädenjälkeä, Koch sanoo.

– Jokaisella koodaajalla on vähän oma tyylinsä, ja jälki on tietyllä tapaa omannäköistä.

Kovapalkkaisimmat amisalat

Ammattikoulun perusopinnot suorittaneiden kuukausiansio yksityisellä sektorilla (säännöllisen työajan keskiarvo).

		kuukausiansio, euroa
1.	Sähköala	3 578
2.	Tietotekniikka ja tietoliikenne	3 574
3.	Muu taideala sekä käsi- ja taideteollisuus	3 539
4.	Kone- ja metalliala	3 349
5.	Auto- ja kuljetusala	3 339

Lähde: Tilastokeskus

Yhteiskunta ei pyörisi ilman heitä

▸ **Suomessa on tällä hetkellä noin 180 000 ammattikoululaista.**

He opiskelevat luokkahuoneissa, pajoilla ja keittiöissä. He ovat juuri peruskoulunsa päättäneitä tai jo pitkän työuran tehneitä.

Heistä on tyttöjä ja naisia hieman enemmän kuin poikia ja miehiä.

He opiskelevat taitoja, joille on tulevaisuuden Suomessa kysyntää.

OPETUSHALLITUS ennakoi tulevaisuuden koulutustarpeita julkaisussa *Koulutus ja työvoiman kysyntä 2035*. Se julkaistiin kaksi vuotta sitten.

Koulutus kannattaa: julkaisun mukaan tulevaisuuden työpaikoista alle 5 prosenttia on sellaisia, joissa selviää ilman vähintään ammatillisen perustutkinnon tasoista koulutusta.

Ammatillisen koulutuksen suorittaneita tarvitaan monilla aloilla.

"Ammatillisen peruskoulutuksen suorittaneita tarvitaan eniten sosiaalipalveluissa, kiinteistöalalla, maa- ja vesirakentamisessa, liikenteessä, metallituotteiden, koneiden ja kulkuneuvojen valmistuksessa ja terveyspalveluissa", julkaisussa todetaan.

Ammattikoulussa voi opiskella myös alalle, jolla työpaikka on lähestulkoon varma, kuten lähihoitajaksi.

Ammattikoulu antaa mahdollisuuden myös jatko-opintoihin.

Vuonna 2021 osaajia valmistui suomalaisista ammattikouluista 67 000.

ANTTI HÄMÄLÄINEN / IS

Lähihoitaja Shkurta Rexha pitää työstään Pitäjänmäen Validia-talossa.

Lähes varma työpaikka

Lähihoitaja Shkurta Rexhan, 27, työt alkoivat heti opintojen päättymistä seuraavana päivänä.

MIKKO MARTTINEN

▸ Shkurta **Rexhan** viimeinen päivä työharjoittelussa oli perjantai. Hän aloitti työt samassa paikassa lauantaina.

– Varmaan olin tehnyt hyvää työtä, hän sanoo naurahtaen.

Helsinkiläinen Rexha, 27, valmistui viime vuoden keväällä lähihoitajaksi. Hän työskentelee liikuntavammaisten asumisyksikössä ja on ylennyt jo vuoromestariksi ja tiimivastaavaksi.

Rexhan tarina ei ole poikkeuksellinen, sillä lähihoitajaksi valmistuvat työllistyvät kaikista ammattikoulualoista todennäköisimmin. Vuoden kuluttua valmistumisesta alle viisi prosenttia lähihoitajista on työttömänä.

Syy on selvä: alalla vallitsee työvoimapula.

MIKSI lähihoitajia ei sitten kouluteta enempää? Suomen lähi- ja perushoitajaliiton SuPerin asiantuntija **Sari Ojajärvi** huomauttaa, että opiskelupaikkoja on kyllä viime vuosina lisätty, mutta:

– Kaikista ei ole lähihoitajiksi.

SuPer ajaa alalle soveltuvuuskokeita, jotka karsivat alalle sopimattomat jo ennen opiskelujen alkua. Ojajärven mukaan niissä oppilaitoksissa, joissa soveltuvuuskokeita ei ole käytössä, on paljon opintojen keskeytyksiä.

– Sosiaali- ja terveysalan perustutkinto on yksi vaativimmista perustutkinnoista. Se vaatii työtä mutta antaa myös paljon, Ojajärvi sanoo.

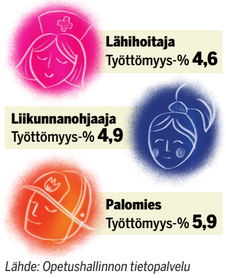
Alan työvoimapulalle ei ole näkyvissä loppua: suuri määrä hoitajia on tulossa eläkeikään, ja peruskoulun päättävät ikäluokat ovat vuosi vuodelta pienempiä. Ojajärvi toivookin, että nuorten lisäksi myös alanvaihtajat hakeutuisivat lähihoitajakoulutukseen.

Asiakas Kaj sai Shkurta Rexhalta lääkkeensä.

Parhaiten työllistävät tutkinnot

Työttömien osuus yksi vuosi valmistumisen jälkeen ammattikoulun perusopinnot suorittaneilla.

Lähde: Opetushallinnon tietopalvelu

SHKURTA REXHA on esimerkki henkilöstä, jollaisia ala kaipaa enemmän. Hän ehti aloittaa synnyinmaassaan Kosovossa lukiopinnot, mutta päätti Suomeen muutettuaan hakeutua hoitoalalle.

– Näin Suomessa paljon vanhoja ihmisiä. En tiedä miksi, mutta minulla on sellainen tunne, että haluan hoitaa ihmisiä, Rexha sanoo.

Tunne taitaa kulkea suvussa, sillä Rexhan perheessä on paljon sairaanhoitajia. Hän suunnittelee itsekin opintojen jatkamista ja sairaanhoitajan tutkinnon suorittamista.

Rexha toteaa, että lähihoitajan ammatti on raskas. Palkkakaan ei ole suuri: sosiaali- ja terveysalan perustutkinnon suorittaneiden kuukausipalkka on keskimäärin 2 600 euroa, mikä on eri ammattikoulualojen vertailussa lähellä pohjaa.

Silti Rexha sanoo pitävänsä työstään ja tuttujen asiakkaiden kanssa toimimisesta paljon. Alaa harkitseville hänellä on viesti:

– Pitää tykätä ammatista. Täytyy tykätä olla ihmisten kanssa. Pitää olla ystävällinen ja vastuullinen. Täytyy olla joustavuutta ja paineensietokykyä. Tärkeintä on, että rakastaa alaa.

KUVAT: PETE AARRE-AHTIO / IS

Putkitöillä miljonääriksi

Kun 21-vuotias Jonne Kurikka aloitteli LVI-yritystään, jotkut naureskelivat. Kolmekymppisenä Kurikasta tuli miljonääri.

RIIKA NYKÄNEN

Ylöjärveläinen **Jonne Kurikka**, 32, perusti oman LVI-alan firman vuonna 2011 – ollessaan vasta 21-vuotias.

Alussa Kurikka pyöritti firmaa yksinyrittäjänä, mies ja pakettiauto -yhdistelmänä.

– Tein putkihuoltotöitä yksinään. Kun omat kädet eivät enää riittäneet, otin pari kaveria töihin. Pikkuhiljaa se homma on siitä kasvanut.

Neljä tai viisi vuotta sitten firmalla alkoi olla hommia niin paljon, ettei Kurikka enää itse ehtinyt tehdä putkitöitä. Hän keskittyi johtamaan.

Vuonna 2020 Kurikan yrityksen LVI-Kurikan liikevaihto oli 6,3 miljoonaa euroa ja viime vuonna Kurikan mukaan 10 miljoonaa. Työntekijöitä yrityksessä on nyt viisikymmentä.

Muutkin huomasivat Kurikan huikean menestystarinan. Vuonna 2020 Kurikka sai yrityksestään useita ostotarjouksia. Hän myi yrityksensä vähemmistöosuuden sijoitusyhtiölle ja sai kaupasta yli kahden miljoonan euron tulot.

– Halusin oikeita ihmisiä selkäni taakse. Tarvitsen fiksumpia ihmisiä tähän nyt, kun yritys on kasvanut tiettyyn pisteeseen saakka. On se ihan kiva, että itselläkin on tietynlainen selkänoja, henkilöitä, joilta pyytää apua.

Kurikka ei myynyt koko yritystä, koska halusi jatkaa itsekin työskentelyä firmassa. Osittaisesta yrityskaupasta ja miljoonatuloista huolimatta hän tekee arkena edelleen noin kymmentuntisia työpäiviä toimitusjohtajana.

– Jos olisin ajatellut pelkkää rahaa, olisin myynyt firman kokonaan pois. Mutta se ei sopisi luonteelleni, jos jäisin kotiin enkä tekisi mitään. Seinät olisivat kaatuneet päälle aika nopeasti.

TYÖNTEKO oli tullut Kurikalle tutuksi jo ennen yrittäjäksi ryhtymistä. Nuorimies oli ollut 16-vuotiaasta saakka koulun ohella töissä.

– Oma henkilökohtainen elämäntilanne nuorena oli se, että oli ikään kuin pakko päästä töihin, että pystyi maksamaan oman elämisen, hän kuvailee.

Peruskoulussa Kurikan keskiarvo oli kuutosen luokkaa. Matikassa nuorimies kuitenkin pärjäsi.

Peruskoulun jälkeen Kurikka kävi ammattikoulun LVI-asentajalinjan.

> Jotkut naureskelivat, että ei tuosta hommasta mitään tule.

– Minulla on lukihäiriö, ja olin sen verran huono koulussa, ettei ollut mitään mahdollisuutta päästä muualle. Olin kesätöissä isän kaverin putkiliikkeessä ennen ammattikoulua, joten LVI-alan opiskelu tuntui luontaiselta.

KUN Kurikka 21-vuotiaana pisti oman yrityksen pystyyn, kaikki eivät ottaneet nuoren yksinyrittäjän tekemisiä vakavasti.

– Yrittämisen alkuvaiheessa jotkut naureskelivat, että ei tuosta hommasta mitään tule. Mutta kun yritystoiminta on mennyt eteenpäin, ja aika monessa asiassa on onnistunutkin, kyllä se sitten on kääntynyt ymmärrykseksi siitä, että ilman koulumenestystäkin voi menestyä. Ja minulle on ihan sama, mitä muut ajattelevat.

Vuonna 2017 Kurikka valittiin Pirkanmaan Vuoden nuori yrittäjä -palkinnon saajaksi.

NYT, reilu kymmenen vuotta ja yksi osittainen yrityskauppa myöhemmin, Kurikalle tärkeää on se, että hän saa yrityksellä työllistettyä muita ihmisiä. Etenkin nuoria alalle tulevia tekijöitä.

– Olen itse saanut nuorena mahdollisuuden päästä töihin, joten pyrin mahdollistamaan sen samalla lailla muille nuorille, joilla on kova halu alalle.

Firmaan tulee tasaiseen tahtiin nuoria oppisopimuksella tai harjoittelemaan. On työntekijöitä, jotka ovat tulleet firmaan alunperin harjoitteluun, mutta ovat nyt edenneet työnjohtajiksi.

Kurikalle on tärkeää, että hän saa yrityksellään työllistettyä nuoria. Firmassa on työntekijöitä, jotka ovat tulleet sinne alunperin harjoitteluun, mutta ovat edenneet työnjohtajiksi.

Pelkän rahan takia ei kannata ryhtyä yrittäjäksi, Kurikka muistuttaa. Prosessiin kuuluu usein vuosikausia kovaa työntekoa, paineita ja isoja taloudellisia riskejä.

Miljoonatuloista huolimatta Jonne Kurikka tekee arkena edelleen noin kymmentuntisia työpäiviä.

ka ovat tulleet firmaan alunperin harjoitteluun, mutta ovat nyt edenneet työnjohtajiksi.

Yrityksensä menestymisestä huolimatta Kurikka sanoo kokevansa edelleen rahallista painetta.

– Ei se mihinkään poistu. Yrityksen kasvu syö rahaa paljon enemmän kuin olin ajatellut. Olen vastuussa työntekijöistäni ja heidän taloudestaan. Jos minä munaan tässä, se voi vaikuttaa moneen työntekijään.

Yrittäjyyttä ammattina harkitseville nuorille Kurikka muistuttaa, ettei menestyminen tapahdu hetkessä. Taustalla on vuosikausia kovaa työntekoa ja taloudellisia riskejä.

> Meillä on monta sellaista asentajaa, jotka tienaavat ihan yhtä paljon kuin vaikkapa insinööri.

– Pelkän rahan takia sitä ei kannata alkaa tehdä, vaan täytyy olla muitakin syitä. Aika periksiantamaton ja paineensietokykyinen täytyy olla, sillä riskejä on ja vastoinkäymisiä tulee enemmän tai vähemmän riippuen toimialasta. Pitää onnistua monessa asiassa, ja pitää myös olla oikeassa paikassa oikeaan aikaan.

VUODEN 2018 alusta voimaan tuli **Juha Sipilän** (kesk) hallituksen peruja oleva ammatillisen koulutuksen reformi, jonka tarkoitus oli tehdä ammattikoulujen opetuksesta entistä yksilöllisempää ja käytännönläheisempää.

Uudistukset koskivat muun muassa ammatillisen koulutuksen rahoitusta, ohjausta, tutkintorakennetta ja koulutuksen toteuttamismuotoja. Käytännössä uudistuksessa muun muassa lisättiin työpaikoilla tapahtuvaa oppimista. Toisaalta ammatillisen koulutuksen rahoitusta leikattiin.

Kurikka harmittelee rahoituksen leikkaamista. Se näkyy hänen mukaansa yritykseen harjoitteluun tulevien nuorten ammattikouluopiskelijoiden ammattitaidossa.

– Nykyään kun opiskelijoita tulee harjoitteluun, he ovat aika raakileita. Monella yrittäjällä ei välttämättä ole rahaa ottaa näitä nuoria töihin, kun ammattitaito ei ole hyvä. Ja jos nuoret eivät pääse töihin, ei se ammattitaito ainakaan kotona kasva.

Kurikka kokee myös, ettei ammatillisen koulutuksen käyneitä arvosteta samalla tavalla kuin korkeakoulun käyneitä.

– Monilla on valitettavasti hieman sellainen mielikuva, että rakennus- tai putkialalle päätyvät ne, jotka ovat koulussa huonoja. Mutta meillä esimerkiksi on monta sellaista asentajaa, jotka tienaavat ihan yhtä paljon kuin vaikkapa insinööri.

Kurikka kuitenkin toivoo ja myös uskoo, että tulevaisuudessa arvostus käsillä työtä tekeviä kohtaan kasvaa.

– Vanhempi ikäpolvi rupeaa jäämään jossain vaiheessa eläkkeelle. Mitä nyt vierestä olen katsonut, rakennus- ja metallialalla sekä puupuolella kädentaitajista tuntuu olevan pulaa, hän huomauttaa.

– Korjausvelka kasvaa Suomessa koko ajan. Korjattavaa tulee enemmän kuin ehdimme tehdä. Itse näen putkialan niin, että oli maailmalla tilanne ja talous mikä tahansa, tietyt korjaustyöt on pakko tehdä joka tapauksessa. Ihmiset tarvitsevat aina juoksevaa vettä, wc:tä ja suihkua.

DANIEL ROSENFELDT / ARCTIC ENSEMBLE

KOULUSTA SUORAAN KIERTUEELLE

Arctic Ensemble ponnisti maailmalle ammattikoulun sirkuslinjalta.

KUVAT: LASSI RINNE / IS

– Luulen, että meidän ryhmämme vahvuus on se, että kaikki ovat tosi monipuolisia artisteja, Ada Forsberg sanoo. Hän lentää sirkusryhmäläisten avustamana korkealle.

MIKKO MARTTINEN

Suomalaisen sirkusryhmän Arctic Ensemblen jäsenet saivat maistaa japanilaista fanikulttuuria kesällä 2019.

Maku oli väkevä.

Suomalaisryhmä esiintyi kolmen kuukauden aikana noin 200 kertaa elämyspuisto Little Worldissa Nagoyan lähellä.

– Jotkut tulivat varmaan 150 kertaa katsomaan meitä, **Armas Lintusaari** kertoo.

Fanit hukuttivat suomalaisartistit lahjoihin: huiveja, varvassukkia, paperista taiteltuja korvakoruja, valokuva-albumeita...

– Niissä oli kuvia meistä. Ei välttämättä hyviä kuvia, mutta kuvia kuitenkin.

ARCTIC ENSEMBLE sai alkunsa Koulutuskeskus Salpauksen sirkusalan linjalta. Opiskelijoista koottiin 2018 Sirkus Finlandiaan akrobaattiryhmä.

Seitsemän kuukauden kiertue oli vastavalmistuneille nuorille hyppy sirkusmaailman syvään päätyyn.

– Se oli intensiivistä. Sirkus Finlandiassa työskentelyyn liittyy se, että koko telttasysteemi muuttaa lähes joka päivä paikasta toiseen. Päivät olivat pitkiä. Illalla mentiin nukkumaan herätäksemme ajamaan aamulla seuraavaan paikkaan, Lintusaari sanoo.

Artistit asuvat kiertueella asuntovaunuissa. Tiiviissä yhteiselämässä syntyy niin riitoja kuin romansseja.

Arctic Ensemblen jäsenet rakastuivat sirkuselämän yhteisöllisyyteen. He päättivät jatkaa toimimista yhdessä. Pian tulikin kutsu Japaniin, jonne he saivat suunnitella oman show'n Suomi-teemalla.

Lyhyessä ajassa menestystä on kertynyt: ryhmä on esiintynyt Japanin lisäksi useaan otteeseen maineikkaassa Hippodrome Circusissa Englannissa ja kiertänyt ympäri Suomea.

TUUSULASSA kasvanut Armas Lintusaari, 26, on aina pitänyt niin taiteesta kuin liikunnasta, mutta sirkusharrastuksen hän aloitti vasta yli 20-vuotiaana. Silti hän läpäisi Salpauksen pääsykokeet ja pääsi opiskelemaan sirkusalan perustutkintoa.

> Meillä on ihmisiä, jotka osaavat soittaa ja laulaa. Taskuista löytyy monta lajia.
> **Ada Forsberg**

– Periaatteessa aloitin sirkuksen tekemisen ammattikoulun kautta, Lintusaari sanoo.

Useimmilla sirkusalaa opiskelevilla on taustalla sirkusharrastusta, mutta joukkoon mahtuu myös Lintusaaren kaltaisia poikkeuksia.

Ensimmäisen vuoden aikana opiskelijat pääsevät tutustumaan kaikkiin sirkuksen lajeihin ilma-akrobatiasta klovneriaan. Opiskelu on hyvin käytännönläheistä.

– Periaatteessa viisi päivää viikossa kahdeksasta neljään treenataan aika fyysisesti.

Vasta toisena opiskeluvuonna aletaan panostaa omiin leipälajeihin.

HELSINKILÄINEN Ada Forsberg, 24, on Lintusaaren tapaan yksi Arctic Ensemblen perustajajäsenistä. Hän ehti harrastaa sirkusta pitkään jo ennen ammattikoulua.

– Luulen, että meidän ryhmämme vahvuus on se, että kaikki ovat tosi monipuolisia artisteja. Meillä on ihmisiä, jotka osaavat soittaa ja laulaa. Taskuista löytyy monta lajia, Forsberg sanoo.

Arctic Ensemblessä on tällä hetkellä yhdeksän jäsentä. Forsberg toivoo, että ryhmä pääsee jatkossa kehittämään yhä enemmän omia esityksiään, muttei sulje myöskään pois suurissa sirkuksissa esiintymistä.

Monista haaveista on jo tullut totta.

– On ollut paljon sellaisia hetkiä, kun ollaan porukalla ja nähdään, että yleisö on fiiliksissä. Ne ovat pieniä hetkiä, mutta tuntuvat silloin maailman siisteimmältä.

Armas Lintusaari kertoo kiertue-elämän olevan intensiivistä. Hänen olkapäillään Ada Forsberg.

Arctic Ensemble on niittänyt lyhyessä ajassa paljon mainetta. Kuvassa Emmi Peltola.

Kouluvalinta herätti hämmästelyä

Milla Tujula, 21, sai peruskoulusta hyvän todistuksen ja meni ammattikouluun. Valinta on herättänyt myös ihmettelyä.

RIIKA NYKÄNEN

Kun lappeenrantalainen **Milla Tujula**, 21, joitakin vuosia takaperin aloitti ammatillisessa oppilaitoksessa rakennusalan opinnot, jotkut ihmiset ihmettelivät avoimesti hänen päätöstään.

– Minulle tuli luokkani poikiin verrattuna enemmän kyselyitä, että miten sinä olet päätynyt rakennusalalle.

– Ja sellaisia ihmettelyjä oli, että kun sinulla oli hyvä todistus peruskoulusta, niin miksi sinä nyt ammattikouluun tulit. Tällaista ihmettelyä tuli ulkopuolisilta, mutta ei onneksi perhepiiristä.

Tujula ei kommenteista säikähtänyt, vaan vastasi, että hänen valitsemansa ala nyt vain sattuu olemaan sitä, mitä hän elämässään haluaa tehdä.

– Ihmisellä on oikeus opiskella mitä haluaa – ilman, että kukaan tuomitsee sitä.

Se on kuitenkin tullut Tujulalle selväksi, että ammatilliseen koulutukseen liittyy joidenkin ihmisten mielissä edelleen tietynlainen stigma. Tämä harmittaa häntä.

– Ehkä valtavirta ajattelee, että ammattikouluun pääsee huonommilla arvosanoilla sisään, vaikka sillä ei ole loppupeleissä mitään merkitystä. Ehkä siihen liittyy myös tietynlaista nykypäivän akateemisen koulutuksen ylityrkyttämistä. Voi olla, että stigman aiheuttaa näiden asioiden summa. Mutta siitä pitäisi jo todellakin päästä eroon, Tujula pohtii.

> Ehkä valtavirta ajattelee, että ammattikouluun pääsee huonommilla arvosanoilla, vaikka sillä ei ole loppupeleissä mitään merkitystä.

LUKIO-OPISKELU ei erityisemmin houkutellut Tujulaa, kun hän aikoinaan mietti, mihin suuntaisi peruskoulun jälkeen.

Rakennusala sen sijaan oli aina kiehtonut häntä ja tuntui mielenkiintoiselta.

Tujula opiskeli ammatillisessa oppilaitoksessa rakennusalan perustutkinnon ja valmistui talonrakentajaksi vuonna 2019.

– Rakennusalalla on laajat työllistymis- ja etenemismahdollisuudet. Ja se on siinä mielessä monipuolinen ala, että voi tehdä paljon erilaisia hommia yhdellä tutkinnolla.

Tujula tiesi haluavansa ammatillisen tutkinnon jälkeen jatko-opiskelemaan, joten hän suoritti ammattiopintojen yhteydessä lukion kaksoistutkintona.

Lukion jättäminen kesken kävi Tujulalla monta kertaa mielessä, koska se ei missään vaiheessa tuntunut omalta jutulta. Lopulta hän panosti enemmän ammatillisiin opintoihin ja sai ammattikoulun papereilla suoraan paikan ammattikorkeakouluun.

Tällä hetkellä Tujula opiskelee rakennustekniikkaa ammattikorkeakoulussa. Valmistuttuaan hänestä tulee rakennustekniikan insinööri. Jatko-opintojen ohessa hän on töissä rakennustarvikemyymälän noutopihalla.

RAKENNUSALALLA Tujula arvostaa etenkin sitä, että oman kädenjäljen ja työn tuloksen näkee konkreettisesti.

– Se on mielestäni kiehtova prosessi, miten saadaan rakennettua. Näet oman kädenjälkesi konkreettisesti samoin kuin sen, missä olisi petrattavaa. Minusta tällä alalla parasta on se, että pääsee ratkaisemaan ongelmia ja ohjaamaan muita ihmisiä.

Tulevaisuudessa Tujula toivoo pääsevänsä rakennustyömaalle työnjohtohommiin eli työmaavalvontaan.

– Haluan kasvaa hyväksi johtajaksi. Olen miettinyt sitäkin, että voisiko itsellä olla jonakin päivänä vaikka oma suunnittelufirma.

NAISTEN määrä on kasvanut rakennusalalla viimeisten kymmenen vuoden aikana, Rakennusliiton tiedot kertovat. Silti naisten osuus Rakennusliittoon kuuluvista rakennusalan työntekijöistä on tällä hetkellä vain alle kymmenen prosenttia.

Eniten naisia on maalausalalla ja muun muassa torninostureiden kuljettajissa. Rakennusliiton mukaan myös alan suurimmalla sopimusalalla eli talonrakennuksessa työskentelee aiempaa enemmän naisia.

Tujulan henkilökohtainen kokemus on, että sukupuoleen liittyviä ennakkoluuloja hänen ei ole tarvinnut koulussa tai rakennusalalla juurikaan kohdata.

– Olen itsekin hieman yllättynyt siitä, kun kyseessä on kuitenkin miesvaltainen ala, ja yleisellä tasolla tuntuu, että maailma ei ole vieläkään ihan valmis naisiin miesvaltaisilla aloilla.

Tujula haluaa nyt kannustaa nuoria opiskelemaan juuri siinä oppilaitoksessa ja juuri sitä alaa, mitä he itse haluavat opiskella.

– Se, meneekö lukioon vai ammattikouluun, ei nosta ketään korkeammalle tai laske alemmas.

– Haluan kannustaa tyttöjäkin nykyistä enemmän eri tekniikan aloille, koska sinne tarvitaan tällaista muutosta. Että rohkeasti vaan ammattikouluun, jos yhtään kiinnostaa.

PETE AARRE-AHTIO / IS

– Ihmisellä on oikeus opiskella mitä haluaa – ilman, että kukaan tuomitsee sitä, Milla Tujula sanoo.

PETE AARRE-AHTIO / IS

Antrei Hartikainen työskentelee vanhassa jousitehtaassa Fiskarsin taiteilijakylässä.

Mestaripuusepälle tulee tilauksia ympäri maailmaa

Antrei Hartikainen, 30, aloitti veistämällä itselleen lapsena leikkimiekkoja.

MIKKO MARTTINEN

Antrei Hartikaisen käsi tekee, mitä hänen mielensä haluaa.

Saattaa kuulostaa yksinkertaiselta mutta vaatii tosiasiassa lahjakkuutta ja tuhansia harjoitustunteja.

Hartikainen, 30, on saanut puun tottelemaan tahtoaan. Hänen veistämiään ja suunnittelemiaan esineitä on ollut näytteillä 15 maassa ja myyty vielä useampaan. Tammikuussa hänen käsin tekemänsä kaappi lähti viisinumeroisella summalla Dubaihin.

Kaikki alkoi leikkimiekkojen veistämisestä.

Puu tottelee Antrei Hartikaista.

HARTIKAINEN kasvoi Pohjois-Karjalan Outokummussa. Hänen isänsä oli puuseppäalan yrittäjä, ja Antrei sai pajalla veistellä omia elujaan pienestä pitäen. Kaikki käsillä tekeminen kiinnosti: käsityö ja kuvaamataito olivat todistuksessa aina kymppejä.

Pohjois-Karjalan ammattiopiston puuartesaanilinja oli lahjakkaalle nuorelle helppo valinta. Hän pääsi toteuttamaan itseään.

– Siellä tuli kyllä oltua jatkuvasti pajalla. Aina melkein valot sammutin sieltä, Hartikainen kertoo.

Hartikainen janosi oppia. Hän ei valinnut harjoittelupaikkojaan sen perusteella, minne kaverit menivät tai minne oli helppo kulkea, vaan sen perusteella mistä uskoi oppivansa eniten.

Yksi harjoittelupaikoista oli Fiskarsin taiteilijakylässä Länsi-Uusimaalla toimiva Nikari Oy, joka valmistaa korkealaatuisia puuhuonekaluja. Sinne Hartikainen jäi myös valmistuttuaan töihin.

Töiden ohella Hartikainen teki omia taiteellisia projekteja käyttöesineistä veistoksiin. Hän sai useana vuonna työskentelyapurahoja, ja Design Forum Finland palkitsi hänet 2018 vuoden nuorena muotoilijana.

SYKSYLLÄ 2020 Hartikainen perusti yhdessä **Heikki Askan** kanssa oman yrityksen Studio Kohta Oy:n. Kaksikko työskentelee Fiskarsissa vanhassa jousitehtaassa. Töitä on riittänyt.

– Kun on kiireisiä projekteja ollut jatkuvalla syötöllä, kyllä se venyy monesti iltaan.

Hartikaisen repertuaari on laaja. Hän suunnittelee käyttöesineitä sarjatuotantoon, mutta tekee myös uniikkeja puisia veistoksia – ja paljon siltä väliltä.

– En mä ehkä ihan taiteilijaksi itseäni näe. Olen ehkä vähän semmoinen muotoilija, puualan osaaja, taiteilija ja kuvanveistäjä – en oikeastaan ihan tarkkaan mikään niistä, mutta vähän kaikkea.

HARTIKAINEN saa asiakkaaltaan yleensä väljät suuntaviivat, joiden perusteella hän itse muotoilee tilatun tuotteen.

Ympäri maailmaa tulevat asiakkaat löytävät hänet näyttelyistä, muotiululehtien sivuilta ja yhä useammin myös sosiaalisesta mediasta.

– Sosiaalisen median kautta löytyy pienillä investoinneilla isojakin asiakkuuksia, Hartikainen sanoo.

Hartikainen toivoo, että hänen asiakaskuntansa kansainvälistyy entisestään. Suomi on lopulta pieni markkina kunnianhimoiselle puumuotoilulle. Menestys antaa taloudellista vapautta, joka taas mahdollistaa luovuuden ja taiteellisen ilmaisun.

– Ehkä erotun kaikista muista sillä, että työskentelen monipuolisesti taiteen ja designin välimaastossa, Hartikainen pohtii.

– Oma osaamiseni on siinä, että pystyn siirtämään veistoksellisuutta sarjavalmistettavaan tuotteeseen.

Nämä tunnetut kasvot kävivät ammattikoulun

Huippu-urheilija, poliitikko ja julkkiskokki kertovat, miksi ammattikoulu oli heille oikea valinta.

KUVAT: PETE AARRE-AHTIO / IS. SANOMAN ARKISTO

Kokin tie vei tv-ohjelmiin ja kirjailijaksi

Pipsa Hurmerinta valmistui ravintolakokiksi vuonna 2009.

KOKKI ja ruokakirjailija **Pipsa Hurmerinta** päätyi ammatillisiin opintoihin aikuisiällä.

Lukio oli jäänyt aikoinaan kesken, kun Hurmerinta oli lähtenyt Pariisiin malliksi.

Hurmerinta opiskeli ravintolakokiksi Omniassa ja valmistui vuonna 2009.

Ruoka oli ollut Hurmerinnalle aina iso osa elämää. Ennen kokiksi opiskelua hän oli valmistanut isoja illallisia ystävilleen, käynyt ruokatoreilla ja syönyt ravintoloissa eri puolilla maailmaa.

– Koska olin kiinnostunut ruoasta, työ ruoan parissa tuntui luontevalta.

– Olin joka tapauksessa ajatellut, että kokki on ammatti, jonka haluan opiskella. Ja koska siihen ei korkeakoulututkintoa tarvita, ratkaisu oli aika yksinkertainen. Omnia Espoossa valikoitui siksi, että opetusta oli tuolloin iltaisin neljä päivää viikossa.

Aloittaessaan opinnot syksyllä 2007 Hurmerinta oli kolmekymppinen. Koulun kautta hän pääsi oppimaan ammattikeittiön rutiinit ja toimintatavat. Tämän hän koki korvaamattomaksi.

Hurmerinta pitää saamaansa koulutusta ja tutkintopaperia tärkeänä.

– Koulutodistus helpottaa montaa asiaa, vaikka käsityöammatissa se onkin tavallaan vasta eteinen, ja rutiini ja tekeminen opitaan töissä.

HURMERINTA on työskennellyt vuodesta 2019 alkaen keittiömestarina Sikke's -ravintolassa, josta hän on parhaillaan äitiyslomalla.

Ennen tätä hän pyöritti noin kymmenen vuoden ajan omaa catering-yritystä. Hän on myös juontanut ruoka-aiheisia tv-ohjelmia ja kirjoittanut keittokirjoja.

Hurmerinnan mielestä kolmen vuoden koulutus on lyhyt rutistus siihen nähden, että sillä saa itselleen kokin ammatin, jossa uralla voi edetä todella pitkälle ammattikoulupohjalta. Sen myötä myös pääsee alalle, jossa erilaisia työpaikkoja on valtavasti ja missä päin maailmaa tahansa.

– Tällä alalla työt eivät lopu, sillä ihmisillä tulee aina olemaan nälkä. Toki nyt tilanne on todella kurja. Mutta kohta se taas lähtee, ja sitten on enemmän töitä kuin on tekijöitä.

– Kokin työ ei ole vain sitä, että hakkaat sipulia keittiössä. Jos sinulla on aistit auki ja olet kiinnostunut ruoasta, kulttuurista, taiteesta ja trendeistä, tämä on mieletön mahdollisuus käyttää niitä kaikkia ja päästä todella pitkälle.

HURMERINTA kokee, että ammatillista koulutusta ei silti Suomessa arvosteta riittävästi. Ongelma eivät ole niinkään koulutustaan valitsevat nuoret kuin osa vanhemmista.

– Näen, että isoin ongelma on monien vanhempien vanhanaikainen tapa ajatella, että korkeakoulututkinto olisi jokin oikotie onneen. Varsinkin kun samanaikaisesti monilla aloilla, kuten esimerkiksi ravintola-alalla on hirveä työvoimapula. Asenteiden muuttuminen ei tapahdu vuodessa tai kahdessa.

Huippu-urheilija opiskelee liikunnanohjaajaksi

RIIKA NYKÄNEN

Telinevoimistelijatähti **Emil Soravuo** opiskelee parhaillaan toisen asteen ammatillisessa koulutuksessa liikunnanohjauksen perustutkintoa.

Soravuo on permannon MM-pronssimitalisti ja Euroopan kisojen voittaja.

Soravuon koulutus on ainutlaatuinen: se on räätälöity huippu-urheilijoille. Kisakallion Urheiluopiston ja pääkaupunkiseudun urheiluakatemia Urhean pilottihanke mahdollistaa huippu- ja ammattiurheilijoiden treenaamisen ja opiskelun samanaikaisesti.

VIIME elokuussa 24-vuotias Soravuo muutti Helsingin Urheakampukselle rakennettuun opiskelevien urheilijoiden asuintaloon. Urheilijat sekä opiskelevat että harjoittelevat samalla kampuksella.

Tällä hetkellä Soravuo treenaa opintojen ohella kuutena päivänä viikossa, rapiat 20 tuntia. Kun päällä on tiukin treenivaihe pari kuukautta ennen kisoja, treenejä on viikossa 25 tuntia.

Seuraava päätavoite hänellä on kesällä järjestettävät EM-kisat. Syksyllä puolestaan ovat MM-kisat.

– Meillä on täällä tiistaisin ja torstaisin lähiopetusta, muuten kaikki opinnot tapahtuvat etänä. Omien treenien jälkeen voi jatkaa opintoihin kuuluvaa ryhmien valmennusta samoissa tiloissa.

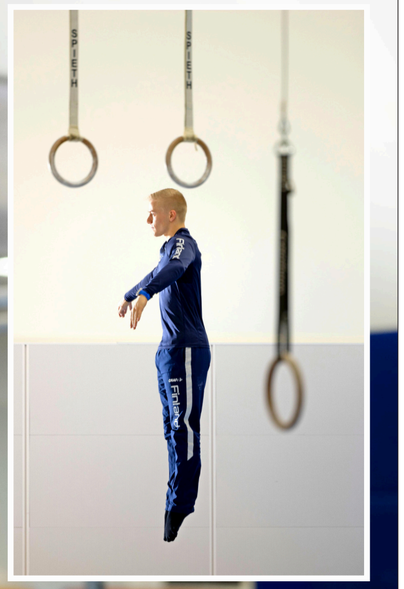
SORAVUON mukaan parasta opintomuodossa on se, ettei hänen tarvitse istua kahdeksaa tuntia päivässä pulpetin ääressä.

– Opiskelu on erittäin joustavaa. Se on räätälöity jokaiselle urheilijaopiskelijalle erikseen niin, että urheilu-uraan pystyy keskittymään siinä ohella. Urheilu tulee minulle ykkösenä ja opinnot kakkosena.

> Opiskelu on räätälöity jokaiselle urheilijaopiskelijalle erikseen niin, että urheilu-uraan pystyy keskittymään siinä ohella.

Viime syksynä Soravuo voimisteli itsensä permannon pronssimitalisijalle Japanissa järjestetyissä MM-kisoissa.

Kun Soravuo on kisamatkoilla, etukäteen sovitaan, mille kaikille lähiopetuspäiville hän ehtii osallistua.

– Ja jos en ehdi, mitä korvaavia tehtäviä voin tehdä etänä netin kautta. Kun viime syksynä olin Japanissa MM-kisoissa, silloin saattoi jäädä pari lähiopetuspäivää väliin, mutta muuten tein iltaisin korvaavia tehtäviä ja otin muut kiinni, kun oli pieni väli aikaa.

SORAVUO haluaa kouluttautua, jotta hänellä on valmiina ammatti, kun urheilu-ura jossain vaiheessa loppuu.

Hän toivoo, että myös muut nuoret ammattiurheilijat pohtisivat vakavasti suunnitelmaa urheilu-uran jälkeiselle ajalle.

– Moni tavoitteellisesti urheileva nuori ajattelee, että hänestä tulee maailman paras ja hän tienaa elantonsa urheilulla. Mitä sitten, jos niin ei käykään, ja onkin tyhjän päällä ja ilman koulutusta, kun ura loppuu? Sitä haluaisin nuorten miettivän etukäteen.

Soravuo itse ei vielä tiedä tarkkaan, mitä hän aikoo tehdä ammatikseen tulevaisuudessa urheilu-uran jälkeen, mutta jotain liikuntaan liittyvää hän tietää sen olevan.

– Kun olen koko elämäni treenannut, niin en pystyisi istumaan tulevaisuudessa toimistossa paikallaan ja tekemään paperihommia.

– Minulla on mielessä ehkä hieman tavoitteellisempi liikunnanohjaus, enemmänkin valmentaminen kuin ohjaaminen.

Datanomi eteni opetusministeriksi

Kansanedustaja Jussi Saramo sai myös positiivista palautetta siitä, että opetusministeriksi nousi ihminen, joka on käynyt ammattikoulun.

VASEMMISTOLIITON kansanedustaja, opetusministerinäkin toiminut **Jussi Saramo** valmistui datanomiksi vuonna 2002 tuolloisesta ammattioppilaitos Edupolista Porvoossa.

Ennen datanomiopintoja Saramo oli käynyt lukiota, mutta jättänyt sen kesken.

Saramo aloitti datanomiopinnot 20-vuotiaana armeijan jälkeen. Hän halusi alalle, jossa tekeminen on mielekästä, palkka kohtuullinen ja aikaa jää työn ohessa myös muulle elämälle.

– Minulla oli halu päästä nopeasti töihin kiinni ja saada sellainen ammatti, joka kiinnostaa minua ja jossa on hyvät tulevaisuudennäkymät. Olin aina harrastanut tietokoneita, tietotekniikka kiinnosti, hän kertoo.

Alalla oli sillä hetkellä kova työvoimapula, ja työllistyminen vaikutti varmalta. Saramon mukaan hänen valmistuttuaan datanomiksi työvoimapula oli kuitenkin kääntynyt alalla työttömyydeksi, kun koulutusmääriäkin oli lisätty.

Politiikkaan Saramo kertoo päätyneensä osin sattumankin kautta, kun tuttava pyysi häntä mukaan vasemmistonuoriin. Hän nousi vuoden 2000 kuntavaaleissa Porvoon valtuustoon ja vuonna 2005 vasemmistonuorten puheenjohtajaksi.

Saramo ei ole loppujen lopuksi koskaan tehnyt suoraan datanomin koulutustaan vastaavaa työtä. Pohja, jonka ammatillinen koulutus antoi, on kuitenkin auttanut Saramon mukaan kaikissa hänen elämänsä työpaikoissa.

> Tärkeintä on kouluttautua. Sitten on koko loppuelämä aikaa päivittää osaamista ja vaikka vaihtaa ammattia.

Saramo pitää oleellisena myös muun muassa sitä, että koulutus tarjosi todella hyvät lähtökohdat niille, jotka hakeutuivat jatkokoulutukseen.

SARAMO toimi opetusministerinä puoluetoverinsa Li Anderssonin vanhempainvapaan ajan joulukuusta 2020 kesäkuulle 2021.

Kun Saramo valittiin ministeriksi, hänen ammatillista tutkintoaan käsiteltiin paljon julkisuudessa. Saramo koki, että hänen koulutustaustansa kautta ikään kuin väheksyttiin ammatillisia opintoja yleisemmin.

– Minusta oli surullista, että jotkut antoivat ikään kuin sellaista kuvaa, että kuinka ammatillisen koulutuksen käynyt voi olla ministeri. Se oli minusta loukkaavaa ammatillista koulutusta kohtaan.

Toisaalta Saramo sanoo olevansa ylpeä, mikäli hän pystyi antamaan esimerkin siitä, että Suomessa erilaisten koulutuspolkujen kautta voi päätyä vaikka minne.

– Kun keskustelu koulutustaustastani heräsi, sain valtavasti myös positiivista palautetta, että onpa hyvä, että nimenomaan juuri opetusministerinä on ihminen, joka on käynyt ammatillisen koulutuksen. Eli ehkä se oli ihan hyväkin, että sellainen keskustelu nousi.

Saramo toivoo, että sekä ammatillisessa että kaikessa muussakin koulutuksessa pidettäisiin huolta siitä, että koulutus kasvattaa myös elämään eikä ainoastaan johonkin yhteen suoritukseen tai taitoon.

Nuorille Saramo haluaa sanoa, että opintovalinta, jonka tekee vaikkapa 16-vuotiaana, ei määritä koko loppuelämää.

– Tärkeintä on kouluttautua. Sitten on koko loppuelämä aikaa päivittää osaamista ja vaikka vaihtaa ammattia.

Muita tunnettuja ammatillisesti kouluttautuneita

Tubettaja ja radiojuontaja Veronica Verho on opiskellut ammattiopistossa media-assistentiksi.

Tv- ja radiotoimittaja Maria Veitola opiskeli toimittamista oppisopimusopiskelijana Radio Cityssä.

Tv-toimittaja-tuottaja Arman Alizad opiskeli ensin vaatturiksi ja myöhemmin vaatturimestariksi.

Ravintoloitsija-keittiömestari Henri Alén on valmistunut ammattikoulusta ravintolakokiksi.

Ravintoloitsija-keittiömestari Hans Välimäki on opiskellut ensin suurtalouskokiksi ja tämän jälkeen ravintolakokiksi.

Vasemmistoliiton kansanedustaja Aino-Kaisa Pekonen on kouluttautunut lähihoitajaksi Hyvinkään Terveydenhuolto-oppilaitoksessa.

Tunnetko amisalat?

1 Mitä tekee obduktio-preparaattori?
a) avustaa ruumiin-avauksessa
b) lypsää lehmiä
c) huoltaa tietokoneita

2 Mikä ammatillinen tutkinto Arman Alizadilla on?
a) mediapalvelujen toteuttaja
b) vaatturimestari
c) poronhoitaja

3 Missä kaupungissa on ammattiopisto Tavastia?
a) Tampereella
b) Riihimäellä
c) Hämeenlinnassa

4 Mikä on Baletti-opistosta valmistuvan tutkintonimike?
a) ballerina
b) primadonna
c) tanssija

5 Missä kaupungissa voi opiskella sirkusalaa?
a) Lahdessa
b) Lappeenrannassa
c) Lapualla

6 Missä kaupungissa ei voi opiskella palomieheksi?
a) Oulussa
b) Helsingissä
c) Kuopiossa

7 Mihin liittyy avioniikka?
a) parisuhdeneuvontaan
b) keinosiemennykseen
c) lentokoneisiin

8 Kuinka kauan kestää ammatillisen perus-tutkinnon suorittaminen?
a) kaksi vuotta
b) kolme vuotta
c) neljä vuotta

9 Millä alalla on eniten opiskelijoita?
a) liiketoiminta
b) sosiaali- ja terveysala
c) sähkö- ja automaatioala

10 Minkä niminen ammattiopisto sijaitsee Joensuussa?
a) Riveria
b) Riviera
c) Riveira

Vastaukset: abcca acbba

VISAN KOONNUT: MIKKO MARTTINEN, KUVITUS: KATARINA SÄLLYLÄ

IS **Julkaisija:** Sanoma Media Finland Oy • **Puhelin:** (09) 1221 • **Vastaava päätoimittaja:** Johanna Lahti • **Päätoimittaja:** Ulla Appelsin • **Toimituspäällikkö:** Miia Honkanen • **Toimittajat:** Mikko Marttinen, Riika Nykänen • **Ulkoasu:** Katarina Sällylä, Kai Haapakoski • **Toimittajien sähköpostiosoitteet:** etunimi.sukunimi@iltasanomat.fi • **Anna palautetta:** www.is.fi/palaute